

POSTANOWIENIE

26 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczak

na posiedzeniu niejawnym 26 czerwca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku E.M.

z udziałem J.T. oraz małoletnich A.T.

i M.T.

o zasiedzenie,

na skutek skargi kasacyjnej E.M.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Koninie

z 15 lipca 2022 r., I1 Ca 183/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Koninie na rzecz adw. K.B. kwotę 2025 (dwa tysiące dwadzieścia pięć 00/100) złotych powiększoną o należną kwotę podatku od towarów i usług tytułem pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczyni z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten

odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wnioskodawczyni E.M. powołała się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, podnosząc, że Sąd Okręgowy wydał orzeczenie z oczywistą obrazą prawa procesowego, a wykazane naruszenie przepisów postępowania bezpośrednio wpłynęło na treść orzeczeń wydanych w przedmiotowej sprawie.

W judykaturze Sądu Najwyższego wielokrotnie wyjaśniano, że na etapie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy bada jedynie przyczyny kasacyjne i ich uzasadnienie. Nie jest w szczególności rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie argumentów na rzecz merytorycznego rozpoznania skargi kasacyjnej w podstawach kasacyjnych i ich uzasadnieniu, jeżeli strona nie powołała ich we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania. Podstawy kasacyjne i objęte nimi zarzuty kasacyjne, stanowią odrębny konstrukcyjnie element skargi kasacyjnej (por. art. 398⁴ § 1 pkt 2 i art. 398⁴ § 2 k.p.c.), który może podlegać ocenie dopiero po pozytywnym przesądzeniu, że skarga kasacyjna spełnia przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania. Odsyłanie we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia jest tym samym niedopuszczalne i *de facto* uniemożliwia Sądowi Najwyższemu stwierdzenie istnienia przyczyn kasacyjnych. Dotyczy to *lege non distinguente* każdej przyczyny kasacyjnej, w tym oczywistej zasadności skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2001 r., V CZ 55/01, z dnia 23 listopada 2011 r., III UK 10/11, z dnia 29 stycznia 2014 r., II UK 451/13, z dnia 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16, z dnia 4 lipca 2017 r., III CSK 64/17 i z dnia 10 maja 2018 r., I CSK 800/17).

W okolicznościach sprawy we wniosku nie przytoczono żadnych argumentów, które mogłyby przekonywać o oczywistej zasadności skargi, poprzestając na stwierdzeniu, że pozostaje ona oczywiście uzasadniona wobec pominięcia części zebranego materiału – bez skonkretyzowania, o jaki materiał chodzi – i odwołaniu się do „wykazanego” naruszenia przepisów postępowania. Stanowisko takie, co jasne, nie mogło jednak przekonywać o istnieniu powołanej przyczyny kasacyjnej.

W związku z tym ubocznie tylko należało zauważyć, że analiza motywów zaskarżonego postanowienia – w zestawieniu z podstawami skargi kasacyjnej – także nie stwarzała podstaw do przyjęcia, aby stanowisko wyrażone przez Sąd Okręgowy, negujące spełnienie przesłanek zasiedzenia po stronie wnioskodawczynie, było wadliwe, a tym bardziej błędne w stopniu elementarnym i widocznym już *prima vista*, czego wymaga przyczyna kasacyjna uregulowana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Powołane w podstawach skargi kasacyjnej zarzuty naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., które miało polegać na wybiórczej ocenie materiału dowodowego, pozostawały natomiast niedopuszczalne (art. 398³ § 3 k.p.c.), jako zmierzające do narzucenia Sądowi Najwyższemu roli sądu faktu, kolidującej z jego ustrojową i procesową funkcją.

Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

O wynagrodzeniu tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczynie z urzędu w postępowaniu kasacyjnym orzeczono na podstawie § 11 pkt 1 w związku z § 8 pkt 6 w związku z § 16 ust. 4 pkt 2 oraz § 4 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2024 r. poz. 763).

Paweł Grzegorzcyk
(K.G.)

[SOP]